

TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ Z LEGISLATIVY

» Zákon, kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu

V průběhu tohoto měsíce nabyl účinnost zákon č. 449/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, kterým se navrhuje prodloužení období, v jehož rámci poplatníci nebudou muset plnit povinnosti, které vyplývají ze zákona o evidenci tržeb. Jak je uvedeno v důvodové zprávě, do 31. 12. 2022 nebudou muset poplatníci plnit evidenční povinnost ani povinnost umístit informační oznámení. Ostatní povinnosti podle zákona o evidenci tržeb poplatníci nemají do 30. června 2022, přičemž jsou zde určité výjimky, které subjekty musí plnit i nadále. Konkrétně se jedná o povinnost ochrany autentizačních údajů, certifikátu a bloků účtenek tak, aby nedošlo k jejich zneužití.

Uvedené platí pro subjekty, které tržby již evidovali před vyhlášením nouzového stavu, i pro ty, kterým tato povinnost vzniká až zákonem č. 256/2019 Sb. Daný zákon byl přijat vzhledem ke skutečnosti, že v dané situaci není žádoucí, aby subjekty ve vyšší míře navštěvovali finanční úřady a také, aby nedocházelo ke zvýšení administrativní zátěže poplatníků.

Důvodová zpráva

» Zákon, kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Začátkem listopadu vstoupil v platnost i zákon č. 450/2020 Sb., kterým dochází ke změně zákona o investičních pobídkách a o daních z příjmů. Ministerstvo financí ve své predikci uvádí, že se za rok 2020 odhaduje poklesnutí HDP na 6,6 % a vzhledem k situaci způsobené koronavirem se také očekává další

pokles investiční aktivity. Cílem tohoto návrhu je stimulovat soukromé investice a tím přispět ke zmírnění nepříznivých ekonomických dopadů vyvolaných pandemií.

Navrhuje se tedy prodloužení lhůty pro splnění všeobecných podmínek, na základě kterých dochází k čerpání podpory ve formě investičních pobídek. Do § 2 zákona o investičních pobídkách se vkládá odstavec 7, jehož obsahem je, že příjemce pobídky může podat žádost o prodloužení lhůty pro splnění všeobecných podmínek nejvýše o 2 roky. Příjemce zároveň musí prokázat, že tyto podmínky nemohou být splněny v důsledku šíření koronaviru. V souvislosti s touto změnou se navrhuje i změna zákona o daních z příjmů, a to konkrétně v rámci prodloužení lhůty pro zahájení čerpání slevy na dani z příjmů podle § 35a a 35b, protože právě ty jsou nejčastěji poskytovanou formou investičních pobídek. Tato lhůta se totiž odvíjí od zdaňovacího období, v kterém došlo ke splnění všeobecných podmínek ze strany příjemce.

Důvodová zpráva

» Zákon, kterým se mění zákon č. 228/2020 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění dluhů Českomoravské záruční a rozvojové banky, a. s. vyplývajících z ručení za dluhy z úvěrů v souvislosti se zmírněním negativních dopadů způsobených virem SARS-CoV-2

Dalším zákonem, který byl přijat na zmírnění nepříznivých dopadů vyvolaných pandemií COVID-19 je i zákon č. 228/2020 Sb. Jeho cílem bylo zajištění rychlého přístupu podnikatelských subjektů k financování provozních potřeb prostřednictvím úvěrů s využitím státní záruky. Daný zákon byl přijat na základě Sdělení Evropské komise s názvem: „Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19“.

Komise v říjnu rozhodla o prodloužení trvání Dočasněho rámce o 6 měsíců, z čehož vyplývá, že státní záruky za úvěry mohou být poskytovány do 30. června 2021. A právě toto prodloužení je důvodem k předložení návrhu zákona **č. 451/2020 Sb.**, kterým se mění výše zmíněný zákon. Upravuje se tedy období, ve kterém mohou být sjednané úvěry, a to prodloužením až o 12 měsíců jako reakce na současné prodloužení trvání Dočasněho rámce, ale i na jeho možné opětovné prodloužení o dalších 6 měsíců. Dochází také ke změně období, do kdy se dá uplatnit právo na plnění ze státní záruky a to tak, že záruka bude poskytována do 30. dubna 2026.

V zákoně **č. 228/2020 Sb.** se uvádí, že státní záruka se vztahuje pouze na provozní úvěry, avšak Dočasný rámec takové omezení neobsahuje. Z tohoto důvodu se zákonem **č. 451/2020 Sb.** navrhuje, aby se státní záruka vztahovala obecně na úvěry, které jsou sjednané k financování podnikatele. Daný zákon je účinný od 3. 11. 2020.

Důvodová zpráva

» Zákon, kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS-CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení ve znění pozdějších předpisů

Dne 13. 11. nabyl účinnosti zákon **č. 460/2020 Sb.**, kterým se mění zákon **č. 191/2020 Sb.** a zákon **č. 182/2006 Sb.** Od září 2020 byla v České republice přijímána různá krizová opatření, v jejichž důsledku dochází k omezení některých podnikatelských činností. Dopady daných opatření se projevují i v oblastech insolvenčního řízení. Může být narušena schopnost dlužníků v oddlužení splácet své závazky, což se může týkat i podnikatelů v insolvenční reorganizaci. Dokonce i subjekty, které dosud žádné ekonomické problémy neměly, se mohou do neočekávané platební neschopnosti dostat v důsledku nuceného zastavení provozu.

Jak je uvedeno v důvodové zprávě, základním principem návrhu tohoto zákona je v krátkém čase reago-

vat na problémy spojené s druhou vlnou koronaviru a uzavíráním ekonomiky. Navrhuje se přijetí řešení v těchto oblastech:

- Dopady do již probíhajících insolvenčních řízení
- Ochrana poctivých osob před negativními důsledky insolvenčního řízení
- Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí
- Způsob projednání

Důvodová zpráva

» Zákon o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2

Cílem navrhovaného zákona **č. 461/2020 Sb.**, který je účinný od 14. 11. 2020, je zavedení kompenzačního bonusu, jehož prostřednictvím by se měly zmírnit negativní dopady rozšíření onemocnění COVID-19, pro osoby samostatně výdělečně činné a pro společníky malých společností s ručením omezeným, jejichž činnost byla omezena či zakázána, nebo pro ty, kteří dodávají zboží a služby podnikatelům vykonávajícím zakázanou (omezenou) činnost, případně pro osoby činné na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, které pro tyto podnikatele pracují.

Ve srovnání s kompenzačním bonusem dle zákona **č. 159/2020 Sb.**, který byl přijat na jaře 2020, by tento nově navrhovaný bonus měl cílit na jednoznačně definovaný okruh subjektů, který je uveden v předchozím odstavci. Avšak daný návrh má s kompenzačním bonusem podle zákona **č. 159/2020 Sb.** mnoho společných prvků, jakými jsou například základní právní povaha, parametry či většina procesního rámce. Nový kompenzační bonus bude spravován jako daňový odpočet podle daňového řádu, tedy v procesním režimu správy daní.

Důvodová zpráva

» Usnesení vlády č. 471/2020 Sb.

Dne 20. 11. nabylo účinnosti i usnesení vlády České republiky **č. 1195**, kterým se v souvislosti s epidemií viru SARS-CoV-2 prodlužuje nouzový stav do 12. prosince 2020. V návaznosti na toto prodloužení bylo přijato i několik dalších krizových opatření.

Z FINANČNÍHO ZPRAVODAJE

Ministerstvo financí České republiky za měsíc listopad vydalo čtyři Finanční zpravodaje, které se týkají Smluv o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu v návaznosti na Mnohostrannou úmluvu o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám. Jsou to sdělení k smlouvám mezi Českou republikou a:

- Slovenskou Federativní Republikou a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska,
- Finskou republikou,
- vládou Francouzské republiky,
- Lichtenštejnským knížectvím.

Finanční zpravodaj č. 29/2020, jehož obsahem je sdělení ke smlouvě mezi Českou republikou a vládou Francouzské republiky, je zobrazený v následující části, přičemž znění ostatních naleznete na našem portálu v části **Finanční zpravodaj a daňové pokyny**.

Sdělení ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Francouzské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (dále jen „Smlouva“) v návaznosti na Mnohostrannou úmluvu o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám (dále jen „Úmluva“)

Článek 1

Ministerstvo financí České republiky sděluje, že se Smlouva na základě výhrad a notifikací učiněných Českou republikou a Francouzskou republikou ve vztahu k Úmluvě mění následovně:

1) Nový text preambule Smlouvy zní:

„Vláda České republiky a vláda Francouzské republiky,

zamýšlejíce vylučovat dvojí zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku, a to aniž by byly vytvářeny příležitosti k nezdanění nebo ke sníženému zdanění skrze daňové úniky či prostřednictvím vyhýbání se daňové povinnosti (včetně prostřednictvím uspořádání, která se nazývají „treaty-shopping“

a která jsou zacílena na získání úlev stanovených ve Smlouvě, a to v nepřímý prospěch rezidentů třetích jurisdikcí), se dohodly takto:“.

2) První věta článku 25 odstavce 1 Smlouvy se nahrazuje následující větou:

„Jestliže se osoba domnívá, že opatření jednoho nebo obou smluvních států vedou nebo povedou u ní ke zdanění, které není v souladu s ustanoveními Smlouvy, může, bez ohledu na opravné prostředky, které poskytují vnitrostátní právní předpisy těchto států, předložit případ příslušnému úřadu kteréhokoliv smluvního státu.“.

3) Pro účely Smlouvy se rozumí, že následující ustanovení je její nedílnou součástí:

„Jestliže se dá usuzovat s ohledem na všechny relevantní skutečnosti a okolnosti, že získání výhody plynoucí ze Smlouvy bylo jedním z hlavních cílů jakéhokoliv opatření nebo jakéhokoliv transakce přímo nebo nepřímo vedoucích k této výhodě, tato výhoda, bez ohledu na jiná ustanovení Smlouvy, nebude poskytnuta ve vztahu k části příjmu nebo majetku, pokud není prokázáno, že poskytnutí této výhody v dané situaci by bylo v souladu s účelem a cílem příslušných ustanovení Smlouvy.“.

Článek 2

Výše uvedené změny Smlouvy se v obou smluvních státech provádějí následovně:

- 1) pokud jde o daně vybírané srážkou u zdroje z částek vyplacených nebo připisovaných nerezidentům, jestliže skutečnost dávající vzniknout takovým daním nastala k 1. lednu 2021 nebo později;
- 2) pokud jde o všechny ostatní daně, na daně ukládané za zdaňovací období začínající 1. března 2021 nebo později; a
- 3) změna uvedená v odstavci 2) článku 1 se bez ohledu na ustanovení odstavců 1) a 2) tohoto článku provádí na případ předložený příslušnému úřadu smluvního státu k 1. září 2020 nebo později, s výjimkou případů, které nebyly způsobilé k předložení k tomuto datu podle Smlouvy před tím, než byla modifikována Úmluvou, a to bez ohledu na zdaňovací období, ke kterému se případ vztahuje.

Z KOORDINAČNÍHO VÝBORU

Finanční správa zveřejnila Zápis z jednání Koordinačního výboru s Komorou daňových poradců ČR ze dne 29. 10. 2020. Součástí jsou příspěvky uzavřené s rozporu i bez rozporu z oblasti daně z příjmů a daně z přidané hodnoty. Konkrétně se jedná o:

- Důsledky zajišťovacího převodu práva na běh lhůty pro osvobození příjmů z prodeje nemovitosti a z převodu obchodního podílu
- Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky – vědomostní test
- Nárok na odpočet daně při poskytování služeb ve vztahu k vývozu

Poslední z těchto příspěvků je v celém znění uveden v následující části. Znění ostatních najdete na našem portálu v sekci **Zápisy z jednání Koordinačního výboru**.

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN BEZ ROZPORU
KE DNI 29. 10. 2020

DPH

569/09.09.20 Nárok na odpočet daně při poskytování služeb ve vztahu k vývozu

Cílem příspěvku je sjednotit přístup k možnosti uplatnění nároku na odpočet daně na vstupu při poskytování pojištění ve vztahu k vývozu dle **§ 72 odst. 1, písm. d)** zákona **č. 235/2004 Sb.**, o dani z přidané hodnoty (dále jako ZDPH).

Popis problému

Nárok na odpočet je právem každého plátce, který přijaté plnění použije k uskutečňování plnění zakládajících nárok na odpočet. V **§ 72 odst. 1 ZDPH** jsou specifikována uskutečněná plnění, u kterých lze uplatnit nárok na odpočet daně, mezi tyto patří dle písm. d):

„d) plnění uvedených v **§ 54 odst. 1 písm. a) až j), l) až u) a y)** a v **§ 55** s místem plnění ve třetí zemi nebo pokud jsou taková plnění přímo spojena s vývozem zboží, nebo“ (dále jako „vybrané finanční a pojišťovací služby“)

Dle důvodové zprávy k ZDPH: „**Odstavec 1** v písmenech a) až e) obsahuje taxativní výčet případů, resp. účelů použití přijatých zdanitelných plnění, které zakládají nárok na odpočet daně. V návaznosti na to **odstavec 5** dále explicitně stanoví, že plátcí přísluší plný nárok na odpočet daně, použije-li příslušné zdanitelné plnění výhradně pro účely obsažené v tomto taxativním výčtu.“

Dle Komentáře k **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH** je nárok na odpočet zachován „v případě přijatých zdanitelných plnění použitých pro poskytnutí pojišťovacích a některých finančních služeb, jejichž poskytnutí obecně nárok na odpočet nezakládá, v případě, že je jejich místo plnění ve třetí zemi nebo pokud jsou taková plnění přímo spojena s vývozem zboží.“

Stejně tak Směrnice v článku 169 písm. c) umožňuje uplatnit nárok na odpočet u vyjmenovaných finančních a pojišťovacích služeb, jestliže je „příjemce usazen mimo Společenství nebo jsou-li tato plnění přímo vázána na zboží určené k vývozu ze Společenství.“

Z výše uvedeného vyplývá, že společnost poskytující finanční nebo pojišťovací služby, může uplatnit nárok na odpočet v případě, že tyto služby jsou přímo spojené s vývozem. Vzhledem k tomu, že ZDPH i Směrnice stanovují jako jednu z podmínek pro uplatnění nároku na odpočet podmínku spojitosti se zbožím určeným k vývozu, domníváme se, že lze uplatnit nárok na odpočet i v případě, kdy tato služba není poskytnuta přímo vývozci, ale i jiné osobě nepřímo se podílející na uskutečnění vývozu zboží. Podmínka spojitosti s vývozem zboží je uvedena v následujících modelových situacích.

Modelová situace č. 1:

Český výrobce plánuje vyvézt zboží zákazníkovi v Rusku. Český výrobce však zákazníkovi v Rusku nikdy zboží nevyvážel a má obavy z úhrady faktury za vyvážené zboží. Český výrobce se tedy pojistí a v případě neuhrazení ze strany zákazníka bude částku požadovat po pojišťovně. Pokud by pojišťovna odmítla českého výrobce pojistit, vývoz by český výrobce neuskutečnil.

Poskytnutí pojištění v tomto případě splňuje ust. **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**, neboť se jedná o plnění přímo spojené s vývozem zboží. Podmínka spojitosti na vývoz zboží je splněna a pojišťovna by tak u přijatých plnění souvisejících s poskytnutím pojištění mohla uplatnit nárok na odpočet.

Modelová situace č. 2:

Český výrobce plánuje vyvézt zboží zákazníkovi v Rusku. Český výrobce však k uskutečnění vývozu potřebuje bankovní úvěr, neboť nemá dostatek prostředků na výrobu smlouveného zboží. Banka však sledává určitou míru rizikovosti a úvěr na vývoz si pojistí u pojišťovny. Na základě poskytnutého pojištění banka poskytne úvěr a výrobce zboží vyveze do Ruska. Pokud by pojišťovna pojištění neposkytla, banka úvěr neposkytne a výrobce zboží nevyrobí a nevyveze.

Poskytnutí bankovního úvěru by mělo, shodně jako v Modelové situaci č. 1, zakládat u banky nárok na odpočet u souvisejících vstupů, neboť je spojena podmínka spojitosti s vývozem. Rovněž pojišťovna může uplatnit nárok na odpočet daně na vstupu u přijatých plnění souvisejících s poskytnutím pojištění úvěru bance, neboť je splněna podmínka spojitosti s vývozem. Pojišťovna však musí být schopna prokázat, že uskutečněné plnění, ke kterému uplatnila nárok na odpočet, má spojitost s vývozem. Toto lze prokázat například smlouvami výrobce s bankou o úvěru, doložením celního prohlášení o vývozu apod.

V obchodní praxi je obvyklé, že dojde k vývozu, ale již nedojde k úhradě pojistného nebo úvěru a dotčené instituce začnou vymáhat své pohledávky. Dle Informace GŘ likvidace pojistných událostí budou mít stejný režim jako poskytnutí pojišťovacích služeb, avšak pouze za předpokladu, že likvidace pojistné události bude nedílnou součástí pojistné smlouvy. Jestliže likvidace pojistné události bude řešena pojišťovnou nezávisle na smlouvě o pojistném, bude mít tato likvidace vlastní režim DPH. Situaci lze opět znázornit na modelovém příkladu.

Modelová situace č. 3

Český výrobce plánuje vyvézt zboží zákazníkovi v Rusku. Český výrobce však zákazníkovi v Rusku nikdy zboží nevyvážel a má obavy z úhrady faktury za vyvážené zboží. Český výrobce se tedy pojistí a v případě neuhrazení ze strany zákazníka bude částku požadovat po pojišťovně. Dle smlouvy je součástí pojištění i případná likvidace pojistné události a spoluúčast českého výrobce. Český výrobce vývoz uskuteční, ale ruský kupující ani po několika upomínkách kupní cenu neuhradí. Český výrobce se tedy obrátí na pojišťovnu a oznámí pojistnou událost. Pojišťovna dle smlouvy uhradí výrobcí kupní cenu faktury a začne vymáhat tuto částku po ruském zákazníkovi prostřednictvím externí právní kanceláře mající sídlo v České republice. K vymození pohledávky v závěru dojde.

V tomto případě může pojišťovna uplatnit nárok na odpočet i z přijatých faktur od advokátní kanceláře, která vymáhá pohledávku, neboť se jedná o plnění vedlejší (likvidace pojistné události) k plnění hlavnímu, kterým je poskytnutí pojištění spojené s vývozem zboží.

Modelová situace č. 4

Český výrobce plánuje vyvézt zboží zákazníkovi v Rusku. Má dostatek financí a zákazník je již dlouhodobým zákazníkem a není tedy třeba vývoz pojistit ve smyslu pojištění platební schopnosti odběratele. Českému vývozci však při vývozu bylo zboží historicky již několikrát odcizeno, a tak se rozhodl si zboží během přepravy do Ruska pojistit proti krádeži.

V této modelové situaci lze z pohledu pojišťovny uvažovat o aplikaci [§ 69 ZDPH](#) nebo o kombinaci [§ 55 ZDPH](#) ve spojení s [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#). Osвобоzení dle [§ 69 ZDPH](#) však chápeme tak, že jeho smyslem je docílit zdanění v místě spotřeby, tj. nezatížit vývoz a na něj navázané služby českou DPH. Proto se toto ustanovení, dle našeho chápání, vztahuje na plnění, která by v běžném případě (tj. nesouvisela-li by s vývozem) byla zatížena českou DPH, např. přepravní služby. Naproti tomu pojistné je principiálně osvobozeno od daně dle [§ 55 ZDPH](#), a proto není třeba docílit uplatnění principu země spotřeby skrze [§ 69 ZDPH](#). Z tohoto důvodu se domníváme, že i v tomto případě lze z pohledu pojišťovny uplatnit nárok na odpočet u vstupů souvisejících s tímto konkrétním pojištěním, a to skrze aplikaci [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#).

Modelová situace č. 5

Český výrobce plánuje vyvézt zboží zákazníkovi v Rusku. Český výrobce však k uskutečnění vývozu potřebuje bankovní úvěr, neboť nemá dostatek prostředků na výrobu smlouveného zboží. Banka i exportér však shledávají určitou míru rizikovosti a úvěr na vývoz i samotnou pohledávku za odběratelem si pojistí u pojišťovny. Na základě poskytnutého pojištění banka poskytne úvěr a výrobce zboží vyveze do Ruska. Pokud by pojišťovna pojištění předexportního úvěru neposkytla, banka úvěr neposkytne a výrobce zboží nevyrobí a nevyveze. Z pohledu pojišťovny se jedná o souběžné užití dvou pojistných produktů pro jednu a tutéž obchodní transakci:

- 1) Pojištění pracovního kapitálu – stranami pojištění jsou pojišťovna, financující banka a exportér (pojištěným a pojistníkem je financující banka),

- 2) Pojištění pohledávky za odběratelem – stranami pojištění jsou pojišťovna a exportér (pojištěným a pojistníkem je exportér).

Oba produkty jsou v dané modelové situaci provázané a musí být uzavřeny společně. Fakturace pojistného je oddělená.

Tato modelová situace je odlišná od modelové situace č. 2 v tom, že nedílnou součástí kontraktu je pojištění pohledávky exportéra vzniklé v přímém důsledku vývozu zboží. Z tohoto důvodu jsme toho názoru, že je splněna podmínka přímé spojitosti s vývozem a lze aplikovat [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#).

Ve prospěch výše uvedených závěrů hovoří i Stanovisko generálního advokáta SDEU, který mj. uvádí, že nárok na odpočet by měl být v souladu s čl. 169 Směrnice zachován za účelem zvýšení konkurenceschopnosti pojišťoven a bank se sídlem na území členských států vůči pojišťovnám a bankám mimo Evropskou unii.

Závěr

Vzhledem k tomu, že vybrané finanční služby a pojišťovací služby související s vývozem jsou v [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#) přímo vymezeny jako plnění, u kterých je možné nárok na odpočet daně uplatnit, navrhuje se u těchto služeb uplatňovat nárok na odpočet bez ohledu na to, zdali je služba poskytnuta přímo vývozci či osobě nepřímo se podílející na uskutečnění vývozu.

Stejně tak plnění spojená s likvidací pojistných událostí a vymáháním pojistných částek, které jsou součástí smlouvy o poskytnutí pojištění, jsou služby zakládající nárok na odpočet dle [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#).

Pojištění zboží při přepravě do státu určení zboží je službou zakládající nárok na odpočet u souvisejících vstupů dle [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#).

Návrh řešení

Navrhuje se přijmout závěry formulované v bodě 2.

Stanovisko GŘŘ:

Se závěrem předkladatelů částečný souhlas.

K čl. 169 písm. c) Směrnice, resp. jeho transpozici v [§ 72 odst. 1 písm. d\) ZDPH](#) neexistuje doslovný výklad pojmu „jsou-li tato plnění přímo vázaná na zboží určené k vývozu ze Společenství“ resp. „pokud jsou taková plnění přímo spojena s vývozem zboží“, kterými je nárok na odpočet daně podmíněn. Tato podmínka vazby pojišťovacích a finančních služeb podle čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) Směrnice na zboží určené k vývozu ze Společenství je rozhodující proto, zdali u nich vzniká nárok na odpočet daně či nikoliv. S ohledem na tuto skutečnost je nezbytné vycházet z důvodů zavedení uvedeného ustanovení a z dosavadní judikatury Soudního dvora Evropské unie.

Dle stanoviska Generálního Advokáta NIILA JÄÄSKI-NENA ve věci C-582/08 Evropská komise proti Spojenému království Velké Británie a Severního Irska je uveden v bodě 32 následovně: „Důvody pro přijetí čl. 169 písm. c) směrnice o DPH nebo čl. 17 odst. 3 šesté směrnice o DPH nebyly jasně uvedeny v žádném dokumentu. Nicméně některé z výkladů uvádějí, že možnost odpočtu nebo vrácení daně byla přiznána za účelem zajištění konkurenční neutrality poskytovate-

lů pojistných a finančních služeb usazených v EU na mezinárodních finančních trzích zavedením možnosti zmírnění řetězení daně, tedy nevratné skryté DPH na vstupu z pořízení zboží a služeb zatěžujících jejich nákladovou strukturu.“

Zároveň v bodě 33 doplňuje dopad osvobození od daně bez nároku na odpočet daně takto: „V EU jsou finanční a pojistné služby osvobozeny od DPH, což znamená, že nemá existovat nárok na odpočet daně na vstupu, jelikož služby osvobozené od daně nepodléhají dani na výstupu. Bez možnosti odpočtu nebo odpovídajícího vrácení daně budou osoby povinné k dani usazené v EU, které poskytují finanční a pojistné služby, nuceny absorbovat neodpočitatelnou daň na vstupu v obchodech se zákazníky usazenými mimo území EU. Vzhledem k tomu, že budou přenášet nemožnost odpočíst DPH na vstupu na své zákazníky prostřednictvím vyšších nákladů, budou tyto osoby povinné k dani usazené v EU konkurenčně znevýhodněné ve srovnání s osobami povinnými k dani, jež spadají do jiných právních řádů, jejichž nákladová struktura neobsahuje skrytou DPH.“

V rozsudku v téže věci SDEU uvádí v bodě 39, že „Podle Komise dále logika systému DPH vyžaduje, aby byl nárok na vrácení DPH z plnění uvedených v čl. 169 písm. c) směrnice o DPH přiznáván. Podle této logiky a v souladu s mezinárodními zvyklostmi nesmí být žádná daň vybírána při vývozu zboží a služeb. Pokud jde konkrétně o taková plnění osvobozená od daně, jakými jsou pojistné a finanční operace, u kterých běžně neexistuje nárok na vrácení daně odvedené na vstupu, čl. 169 písm. c) směrnice o DPH má za cíl umožnit vrácení DPH, která je obsažena v ceně nabytí zboží a služeb určených k poskytování takových plnění. Přiznání nároku na vrácení DPH tak umožní zabránit tomu, aby byl subjekt usazený v Unii znevýhodňován ve srovnání se svými soutěžiteli mimo Unii.“

Znění čl. 169 písm. c) Směrnice stanovuje, že pojišťovací a finanční služby dle čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) jsou osvobozeny od daně s nárokem na odpočet daně, pokud je příjemce usazen mimo Společenství. Tato první možnost potvrzuje logiku uvedenou v rozsudku v bodě 39 C-582/08, že nesmí být žádná daň vybírána při vývozu služeb a zároveň umožňuje vrácení DPH z přijatých zdanitelných plnění určených pro poskytování vybraných pojišťovacích a finančních služeb. Podmínka usazení příjemce mimo Společenství zároveň zajišťuje, že služba je „skutečně vyvezena do 3. země“. V případě pojišťovacích služeb pojištění pokrývá rizika příjemce služeb, tj. zpravidla příjemce neboli dovozce zboží v 3. zemi.

Druhá možnost stanovuje, že pojišťovací a finanční služby podle čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) jsou osvobozeny, pokud jsou tyto služby přímo vázány na zboží určené k vývozu ze Společenství. Z tohoto odvozeného výkladu lze dovodit, že příjemcem pojišťovacích a finančních služeb má být osoba, která zboží vyváží. Analogicky by k první možnosti mělo pojištění pokrývat rizika osoby, která vlastní zboží nebo je odpovědná za vývoz zboží. Tyto důsledky korespondují se základním cílem, že každý vývoz zboží či služby nemá podléhat dani, a zároveň u pojišťovacích a finančních služeb dle čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) Směrnice exis-

tuje nárok na odpočet daně. Cena za pojištění, ať už se jedná o pojištění proti riziku ztráty či nezaplacení, se pravděpodobně dostane do ceny za zboží, neboť náklady na pojištění jsou v tomto případě na osobě, která zboží vyváží. Z toho lze dovodit, že služba pojištění jako taková, resp. její cena je vyvezena mimo Společenství. Vývoz zboží se již přímo považuje za osvobozený od daně s nárokem na odpočet daně, pokud je zboží dodáno a opustí území Společenství.

Přímá vazba na zboží určené k vývozu ze Společenství uvedená v čl. 169 c) Směrnice nebyla dosud definována soudem. Nelze v uvedených situacích vycházet ze závěrů učiněných judikaturou SDEU ve věci C-288/16 k čl. 146 resp. **§ 69 ZDPH**, neboť Směrnice v čl. 169 písm. c) používá odlišný pojem, a to „přímo vázaná na zboží určené k vývozu ze Společenství“ nikoliv „přímo vázané na vývoz nebo dovoz zboží“ jako tomu je v čl. 146 resp. **§ 69 ZDPH**. Při výkladu předmětného ustanovení je nezbytné vycházet zejména ze smyslu a cíle čl. 169 Směrnice.

K modelové situaci č. 1 a 4: Souhlasíme se závěrem. Poskytnutí pojištění (např. proti nezaplacení příjemcem nebo proti riziku ztráty či zničení zboží) pojišťovnou českému výrobcí, který vyváží zboží, je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Český výrobce je osobou, která zboží vyváží, resp. dodává zboží do 3. země, a zároveň i příjemcem pojištění. Pojištění pokrývá rizika této osoby.

U modelové situace č. 4 se i v tomto případě bude jednat o osvobození od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH** nikoliv podle **§ 69 ZDPH**, neboť prvotně pojištění je osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně, ačkoliv při splnění podmínek obsahuje výjimku a stává se osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně. Pro osvobození je nezbytné splnění podmínky přímé vazby na zboží určené k vývozu.

K modelové situaci č. 2: Nesouhlasíme se závěrem. Poskytnutí pojištění bance, která poskytuje bankovní úvěr českému výrobcí vyvážejícímu zboží do 3. země, není osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Takové pojištění je osvobozeno od daně bez nároku na odpočet daně podle **§ 51 odst. 1 písm. e) a § 55 ZDPH**.

U poskytnuté pojišťovací či finanční služby podle čl. 135 odst. 1 písm. a) až f) Směrnice bance, která poskytuje bankovní úvěr vývozci, nedochází ani k základnímu předpokladu, kdy u každého vyváženého zboží nebo služby nesmí být vybírána daň, neboť nedochází ke spotřebě pojišťovací či finanční služby v 3. zemi. Poskytnutá pojišťovací služba, ani její cena, vlastně není ani vyvezena mimo Společenství. Pojištění současně postrádá přímou vazbu na zboží, které je vyváženo. Pojištění poskytnuté bance je standardně osvobozeno od daně bez nároku na odpočet daně podle **§ 51 odst. 1 písm. e) ZDPH a § 55 ZDPH**.

K modelové situaci č. 3: Souhlasíme se závěrem. Likvidace pojistné události poskytnutá pojišťovnou českému výrobcí je také osvobozena od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**, pokud je vedlejším plněním k plnění hlavnímu, kterým je pojištění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně

podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Za těchto podmínek sdílí likvidace pojistné události stejný daňový režim jako pojištění poskytnutého v souladu s **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Pojišťovna je oprávněna si odpočíst daň z přijatého zdanitelného plnění, které použije pro likvidaci pojistné události, od advokátní kanceláře.

K modelové situaci č. 5: Částečně souhlasíme se závěrem. Pojištění pracovního kapitálu, kdy pojištěným a pojistníkem je financující banka, není osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Takové pojištění je osvoboze-

no od daně bez nároku na odpočet daně podle **§ 51 odst. 1 písm. e)** a **§ 55 ZDPH**. Pojištění postrádá přímou vazbu na vývoz zboží, a zároveň příjemcem odškodnění není vývozce.

Pojištění pohledávky za odběratelem, kdy pojištěným a pojistníkem je vývozce, je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet daně podle **§ 72 odst. 1 písm. d) ZDPH**. Pojištění se váže na vývoz zboží a český vývozce je osobou, která zboží vyváží, resp. dodává zboží do 3. země, a zároveň i příjemcem pojištění. Pojištění pokrývá rizika této osoby.

NEZAPOMEŇTE NA TERMÍNY

Termíny, do kterých je v rámci prosince nutné splnit různé povinnosti, jsou zobrazeny v **kalendáři podnikatele**, avšak některé z nich jsme pro Vás vybrali a uvádíme je zde.

Připomínáme, že spotřební daně jsou za říjen 2020 splatné do 10. prosince s výjimkou daně z lihu, která je splatná do 28. prosince. Osoba povinná k dani se musí do 15. prosince při překročení obrátu v říjnu registrovat jako plátc DPH. Do tohoto data je nutné zaplatit i pololetní nebo čtvrtletní zálohy na daň z příjmů.

OTÁZKY MĚSÍCE

» Nájem bytu jako daňový výdaj

Otázka:

Pokud fyzická osoba pracuje z domova, může nájem odečíst jako náklad?

Odpověď:

Z charakteru zadání vyplývá, že subjekt pracuje, resp. podniká jako fyzická osoba v bytě/domě, který má najatý a který současně využívá pro své vlastní bydlení.

V takovém případě je možné použít příslušnou poměrnou část nájmu jako daňový výdaj podle ustanovení **§ 7 odst. 3 ZDP**. Je ovšem zapotřebí stanovit poměrnou část nájmu podle nějakého relevantního kritéria, ideálně se v takovýchto případech používá podlahová plocha (např. k podnikání je vyčleněna jedna místnost o určité podlahové ploše – potom se jednoduše zjistí poměr podlahové plochy této místnosti k celé ploše bytu/domu a tímto poměrem se vynásobí hodnota nájmu, čímž bude dosaženo té části nájmu, kterou lze uplatnit jako daňový výdaj).

Výše uvedené samozřejmě platí za předpokladu, že při stanovení základu daně, resp. při uplatňování výdajů se nepoužijí výdaje stanovené procentem z příjmů dle ustanovení **§ 7 odst. 7 ZDP**, neboť v takovém případě jsou v procentu obsaženy veškeré výdaje související s podnikáním.

» Poskytnutí daru

Otázka:

Společnost v průběhu roku darovala věcný dar, zboží v hodnotě 2 000 Kč do tomboly na obecní ples

(potvrzení o poskytnutí věcného daru). Zaúčtovala 2 000 Kč na stranu MD 543 – dary souvztažně na stranu DAL 132 – zboží na skladě. Daňově neúčinný náklad. Je toto plnění osvobozeno od DPH?

Odpověď:

Podle **§ 2 zákona o DPH** je předmětem daně dodání zboží za úplaty osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku.

Tyto podmínky musejí být splněny současně. Při poskytnutí daru není splněna podmínka úplaty.

Z **§ 13 odst. 4 písm. a) zákona o DPH** ale vyplývá, že se za dodání zboží za úplatu považuje také použití hmotného majetku pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností plátce.

Podle **§ 13 odst. 5 zákona o DPH** se použitím hmotného majetku pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností plátce rozumí mj. poskytnutí obchodního majetku bez úplaty, pokud byl u tohoto majetku nebo jeho části uplatněn odpočet daně.

V takovém případě je podle **§ 36 odst. 6 zákona o DPH** základem daně obvyklá cena.

Je proto důležité, zda byl při pořízení předmětu daru uplatněn nárok na odpočet daně, či ne.

Pokud plátc poskytl obchodní majetek bez úplaty (jako dar) a při pořízení tohoto majetku uplatnil nárok na odpočet daně, jedná se o zdanitelné plnění, u kterého je základem daně obvyklá cena.

Pokud plátc při pořízení předmětu daru nárok na odpočet daně neuplatnil, není toto darování předmětem daně.

» Paušální výdaj na auto

Otázka:

Podnikatel si minulý rok v polovině prosince koupil auto a používá ho k podnikání (ale i k osobním věcem). Jakým způsobem ho nejlépe zavést? Měsíční paušál 5000 Kč, který je asi nejsnazší, to je hodnota, která se následně odečítá od příjmů při podávání daňového přiznání? Pokud ano, je to možné odečíst i při uplatnění paušálních nákladů, nebo pouze při reálných?

Odpověď:

Paušální výdaj na dopravu je možné použít pouze v případě, kdy poplatník vede daňovou evidenci, nikoliv v případě, kdy uplatňuje výdaje procentem z příjmů (§ 7 odst. 7 ZDP). Při uplatnění tzv. paušálních výdajů procentem z příjmů jsou takto stanovené výdaje konečné a není možné je dále o žádnou položku zvyšovat.

Pokud poplatník vede daňovou evidenci, může uplatnit namísto skutečné spotřeby pohonných hmot a nákladů na parkování paušální výdaj (bez dokladů), a to za každý měsíc, kdy auto použil k dosažení, zajištění a udržení příjmů. Výše tohoto výdaje je:

- a) 5 000 Kč, pokud je auto používáno výlučně pro podnikání, nebo
- b) 4 000 Kč, pokud je auto používáno jak pro soukromé, tak i pro firemní účely.

Podle zvolené částky a počtu měsíců je paušální výdaj na dopravu uplatněn jako daňově účinný výdaj, a to buď přímo v peněžním deníku jako „výdaj bez pohybu peněz“, nebo samostatně jako položka snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji přímo v daňovém přiznání k dani z příjmů.

Pokud je zvolena varianta paušálních výdajů, není možné souběžně uplatnit náklady na pohonné hmoty a parkování ve skutečně vynaložené výši.

DOPORUČUJEME

Účetní závěrka pro vybrané účetní jednotky v roce 2020

Za uplynulý měsíc na našem portálu přibyla elektronická kniha ve formátu pdf, která se zabývá problematikou účetní závěrky pro vybrané účetní jednotky na rok 2020.

Tato praktická příručka obsahuje přehled účetních předpisů pro vybrané účetní jednotky. Je určena především pro organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny.

Věříme, že se Vám s naší metodickou pomůckou bude dobře pracovat, ulehčí Vaši práci a přinese zajímavý pohled na účetnictví vybraných účetních jednotek.

[zakoupit e-book](#)

Uplatnění daně z přidané hodnoty u nové výstavby staveb pro bydlení

Článek se zabývá problematikou uplatnění správné sazby daně z přidané hodnoty u nové výstavby staveb pro bydlení.

Podle [zákona o DPH](#) se u výstavby staveb pro sociální bydlení uplatní první snížená sazba daně 15 %.

Z [§ 49 zákona č. 235/2004 Sb.](#), o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), vyplývá, že se první snížená sazba daně uplatní při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených s výstavbou stavby, která je stavbou pro sociální bydlení.

Novou výstavbou se rozumí prvotní originální výstavba stavby podle projektové dokumentace, při které vzniká nová věc.

Stavby pro sociální bydlení jsou definovány v [§ 48 zákona o DPH](#), který řeší změnu dokončené stavby pro bydlení, tedy opravy, rekonstrukce, nástavbu, přístavbu apod., u kterých se uplatní první snížená sazba daně 15 %.

Definice jednotlivých staveb pro sociální bydlení jsou uvedeny v [§ 48 odstavci 5 zákona o DPH](#). Důvodem je skutečnost, že stavby pro sociální bydlení jsou stavbou pro bydlení a při jejich opravách, rekonstrukcích apod. se uplatní také první snížená sazba daně.

[číst článek](#)

Pronajatý automobil v daňové evidenci

V článku se zaměříme na problematiku pronajatého majetku, a to jak na základě nájemní smlouvy, tak také formou leasingu či pořízení majetku na úvěr. Nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájem. Leasing rozlišujeme buď jako leasing operativní, nebo jako leasing finanční.

Operativní leasing je v podstatě běžný nájem, kdy pronajímatel přenechá nájemci majetek na určitou dobu. Po ukončení této doby zůstává pronajatý majetek dále ve vlastnictví pronajímatele. Nákladem (výdajem) nájemce je dohodnuté nájemné.

Finanční leasing je v ZDP definován v § 21d odst. 1.

číst článek

Uplatnění správné sazby daně z přidané hodnoty u stavebních oprav a rekonstrukcí staveb pro bydlení

Článek se zabývá problematikou uplatnění správné sazby daně při poskytnutí stavebních nebo montážních prací provedených na dokončené stavbě pro bydlení, nebo na dokončené stavbě pro sociální bydlení.

Stavebními pracemi se rozumí práce prováděné „mokrou“ cestou, jako například zednické práce, montážními pracemi se rozumí práce prováděné „suchou“ cestou, jako například elektroinstalační práce.

Při poskytnutí služby se podle § 47 odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“), obecně uplatní základní sazba daně z přidané hodnoty.

Při poskytnutí stavebních nebo montážních prací provedených na dokončené stavbě pro bydlení nebo stavbě pro sociální bydlení se podle § 48 odst. 1 zákona o DPH uplatní první snížená sazba daně 15 %.

číst článek

Z KUCHYNĚ DPL

S potěšením oznamujeme, že náš kolektiv nově obohatila Petra Lukešová, která je naší obchodní zástupkyní. Petra je našim klientům neustále k dispozici, a to nejen přes telefon, ale je možné se s ní spojit také prostřednictvím online setkání. V případě potřeby se na ni můžete vždy obrátit a kontaktovat ji na tel. čísle: **737 884 244** nebo prostřednictvím e-mailu: lukesova@pp.cz.